

Nr. 10(86)

BAZŪNE

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2018. gada 1. oktobris

BIBLIOTĒKA PAGARINA DARBA LAIKU

Gunta Bite

Avīzītes «Bazūne» redaktore

Septembrī bibliotēka piedzīvoja gan iepriecinošas, gan skumjas ziņas. Viena no tādām bija par Uldi Deisonu, kurš 18. septembrī 86 gadu vecumā devās mūžībā. Šī bija viena no tām ziņām, kas neatstāja vienaldzīgu un uzvēdīja nespēto darbu sajūtu — nenotikušā tikšanās ar lasītājiem un goda apliecinājums, iekļaujot tifoloģijas krājumā audio interviju par darbu pie audiogrāmatām u.c. plāni.

Uldis Deisons bija ilggadējs latviešu valodas skolotājs Siguldas 1. vidusskolā. Papildus tam viņš ir strādājis arī par žurnālistu un diktoru Latvijas Televīzijā un Latvijas radio, kā arī veidojis radījumus par šahu un ar to saistītajām aktualitātēm. Savukārt laika posmā no 1993. gada līdz 2003. gadam Deisons strādāja arī Latvijas Neredzīgo bibliotēkā kā diktors un ir ierunājis magnetofona lentēs un kasetēs vairāk nekā 170 audiogrāmatas dažādos žanros.

Šobrīd mūsu bibliotēkas Skaņu ierakstu studija ir atjaunojusi gandrīz visas Ulda Deisona ielasītās audiogrāmatas un bibliotēkas lasītāji tagad tās var klausīties CDmp3 formātā.

No Ulda Deisona, 22. septembrī Siguldas jaunajā kapličā, atvadījās arī Latvijas Neredzīgo bibliotēka, noliekot ziedu vaina-

gu un izsakot visdziļāko līdzjūtību viņa tuviniekiem, draugiem un kolēģiem. Lai arī viņa balss ir apklususi, tā mūžam skanēs LNERB audiogrāmatās!

Uzsākot jaunu mēnesi, bibliotēka ir kļuvusi vēl draudzīgāka un, burtiskā nozīmē, daudz atvērtāka saviem lasītājiem, jo ir pagarināts tās darba laiks. Turpmāk Latvijas Neredzīgo bibliotēkas lasītāju apkalpošanas darba laiks būs šāds:

Darba dienās no plkst. 10.00 līdz 18.00.

Sestdienās no plkst. 10.00 līdz 15.00.

Svētdienās bibliotēka slēgta.

Oktobris solās būt arī *svaigā lēmumu* mēnesis. Sāksim ar **3. oktobri**, kad **plkst. 15.30** bibliotēkā notiks Nodarbinātības pēcpusdiena «**Manas prasmes ir mana nākotne!**», kur ikviens varēs noskaidrot savu konkurētspējīgo priekšrocību un pieņemt lēmumu par savu nākotnes nodarbošanos. Tajā piedalīsies karjeras konsultanti no NVA un sociālā uzņēmuma «Koprades darbnīca Rokdari» vadītāja Anita Monozova, kura pastāstīs par šibrīža darba piedāvājumu redzes invalīdiem.

Pēc tam aicinām visus būt pilsoniski atbildīgiem un 6. oktobrī doties uz 13. Saimes vēlēšanām, lai izdarītu savu izvēli turpmākajiem četriem gadiem.

Toties Robežsargu dienā, 7. novembrī, Latvijas valsts simtgades birojā, kas atrodas Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, notiks pasākums «Mērnieku laiki toreiz un tagad». Tā laikā tiks godināts brāļu Kaudziņu literārais darbs «Mērnieku laiki», kas šogad Braila rakstā piedzīvoja savu trešo izdevumu.

No plkst. 15.00 biroja telpās būs atvērta izstāde ar grāmatas «Mērnieku laiki» dažādos laikos izdotajiem eksemplāriem, t.sk., arī audio formātā un Braila rakstā. Vēlāk, plkst. 16.00, notiks grāmatas Braila rakstā atvēršanas svētki ar kādu īpašu viesi. Pēc tam izstāde būs apskatāma vēl vienu nedēļu.

BIBLIOTĒKAS ZIŅAS

GODINOT PIRMO DIREKTORU

Dzintra Isajeva

Lasītāju apkalpošanas nodaļas vecākā bibliotekāre

«Latvijas Neredzīgo bibliotēkas pirmajam direktoram Staņislavam Miklaševičam — 90», tā sauc izstādi, kas skatāma LNerB Tifloloģijas kabinetā Rīgā Strazdumuižas ielā 80 **no 26. septembra līdz 19. oktobrim**.

Pēc izstādē apkopotajiem materiāliem mēs iepazīstam Staņislavu Miklaševiču gan kā bibliotēkas dibinātāju un patriotu, gan arī kā vēsturnieku un aktīvu sabiedrisko darbinieku. Izstādē var iepazīties ar

dažāda satura St. Miklaševiča rakstiem, kas publicēti žurnālā «Rosme», fotogrāfijām u.c. vēsturiskiem dokumentiem, kas ir saistīti ar viņa darbību.

Izstādē lasāmi atmiņu stāsti par bibliotēkas dibināšanas vēsturi, kā arī apskatāmi unikāli dokumenti par bibliotēkas darbības uzsākšanu un apstiprināti ar Staņislava Miklaševiča parakstu.

Tāpat arī izstādes apmeklētājiem ir dota unikāla iespēja ieklausīties paša Staņislava Miklaševiča atmiņu stāstā par Latvijas Neredzīgo bibliotēkas pirmsākumiem, kas ir izdots audioformātā tieši sakarā ar šo jubilejas izstādi.

IESKATS GRĀMATĀ

STĀSTS PAR TICĪBU, IZLIKŠANOS UN SAVU «PUTNU BARU»

Herma Cīrule

Braila raksta nodaļas maketētāja

Pie lasītājiem Braila rakstā jau nonākusi Metjū Kvika grāmata «Šibrīža veiksmē» (4 sējumi).

Romāns ir par trīs «vientuļiem putniem», kuri atrod *savu* «putnu baru». Par īpatņiem mūsu sabiedrībā, par apkārtējās sabiedrības attieksmi pret viņiem, par izlikšanos un draudzību.

Par šo grāmatu būs dažādi viedokļi — vienam tie šķitīs garīgi slima cilvēka nesaņirgi murgi, citu tracinās viena no varoņiem vai katra vārda galā piesauktie ne tie pieklājīgākie vārdi. Nu jā, man jau arī šie vārdi nepatīk. Taču, ja es apstātos pie tā, kas man nepatīk, es šobrīd jums nevarētu teikt, ka šī ir viena no manām mīļākajām grāmatām.

Ja es runātu ļoti oficiālā valodā, šī romāna galvenais varonis ir puisis ar diagnozi —

garīgās attīstības traucējumiem. Es centīšos viņam turpmāk šo diagnozi nepiedēvēt, man gribas drīzāk viņu saukt par īpatni, savdabi.

Romāna galvenais varonis Bartolomejs visu mūžu dzīvojis kopā tikai ar savu mammu. Kaut arī lielu atbalstu sniedzis tēvs Makneimijs — aizrautīgs mācītājs ar cilvēcīgām vērtībām un stipri brīviem uzskatiem, taču sirdi īstajā vietā.

Bartolomeja māte ir ne tikai mīloša, darot visu, lai viņš justos īpašs, nozīmīgs, bet arī gudra. Viņa bija ne tikai mamma, bet arī draugs un, var teikt, rotaļu biedrs. Man ļoti patīk «izlikšanās spēle», kad mamma aicina dēlu izlikties, ka viņi vakariņo kopā ar slavenībām un kādas citas izlikšanās spēles.

Mamma arī māca Bartolomejam lietas, kas varētu būt populāras kristiešu vidū, bet pārējā sabiedrības daļā — kā vējuma pazīme. Kaut vai to, ka, ja tavā dzīvē notiek kaut kas slikts, par to ir jāprieccājas, jo tai pašā laikā kāda cita dzīvē notiek kaut kas labs. Viņa to sauca par «šībrīža veiksmi» un pati tam ticot, aicināja ticēt arī Bartolomeju. Lai mums klātos labi, šajā pasaulē kādam ir jācieš. Uz neglītā fona labi izceļas skaistais, turpat līdzās bagātajam ir nabagais...

Ir labi līdz mirklim, kad mamma saslimst ar ļaundabīgu audzēju smadzenēs. Pamazām viņa zaudē saprātu un dzīvo savā pasaulē. Un nu viņi ir mainītās lomās. Bartolomejs rūpējas par māti, kaut gan vārds «rūpējas» man šķiet par nabadzīgu, lai izteiktu visu, ko Bartolomejs darīja mammas labā. Viņš mīlestībā dara visu, lai atvieglotu mātes aiziešanu mūžībā — sarīkojis veselu izlikšanās uzvedumu, iesaistot tajā medicīnas darbiniekus. Bartolomejs kļūst par Ričardu Gīru — vienā veselā saplūst Ričards Gīrs un Bartolomejs Neils.

Tas sākās tā.

Ir gadījies saņemt formālas vēstules, kas ar vienādu tekstu izsūtītas daudziem jo daudziem cilvēkiem. Un ir gadījies just, it

kā šī vēstule tiktu sūtīta īpaši tev. Bartolomeja māte, kura ir slavenā aktiera Ričarda Gīra cienītāja, arī saņem šādu vēstuli — viena no ļoti daudziem, sakarā ar 2008. gada olimpiskajām spēlēm Ķīnā un tic, ka šī vēstule adresēta tieši viņai. Viņa bija laimīga, saņemot šo vēstuli. Vēlāk, kad mamma un Bartolomejs jau dzīvo divās dažādās pasaulēs, viņa uzskata, ka dēls ir Ričards Gīrs un uzrunā viņu par Ričardu. Bartolomejs pieņem šo spēli, jo redz, ka tas dara mammu laimīgu un viņam patīk redzēt mammu laimīgu.

Izlikšanās... Vai, ja tā godīgi, mēs varam teikt, ka neizliekamies? Varbūt ne visi un ne apzināti, varbūt labu nodomu vadīti un tomēr... Iemesli ir dažādi.

Kad mamma nomirst, Bartolomejs ir apjucis, nobijies. Ar savu diagnozi, ar nespēju parūpēties par sevi, viņš paliek viens šajā pasaulē. Savā ziņā māte — tā bija drošības un miera saliņa apkārtējā pasaules okeānā. Pēkšņi viss sabrūk un viņš nezina kā dzīvot tālāk. Ne tikai garīgi, arī materiāli.

Var iedomāties šo «bezdieņa sajūtu» — it kā tu kristu aizā un neredzētu, kam pieķerties. Nav nekā. Un šajā tukšumā, šajā bezdieņa sajūtā tu tveries kaut vai pie iedomu tēla, savā apziņā to materializējot. Un tu tam notici — tavā dzīvē ir ienācis draugs, uzticības persona, jo katram cilvēkam tas ir nepieciešams, lai cik neatkarīgi mēs izliktos.

Bartolomejs turpina spēli — it kā raksta vēstules Ričardam Gīram, kurš kļūst par viņa dzīves sastāvdaļu, uztic viņam savas problēmas, jautā pēc padoma, kā rīkoties dažādās situācijās. Ričards Gīrs iedrošina, uzklausa, nekad neizsmej un nesauc par debīliki atšķirībā no ļaudīm, ar kuriem viņš saskaras. Varbūt šie izsmējēji paši jūtas kā dzīves lutekļi, veiksminieki? Šodien varbūt. Bet rīt? Es viņu vietā baidītos par rītdienu... Domāju, ka šādi īpatņi ar to saskaras arī mūsu realitātē — ja vien nedzīvojam savās

skaistajās iedomās, vēlamo uzdodot par esošo, neizliekamies. Pasaule ir diezgan skarba. Ja arī varbūt neizturēsies tik nežēlīgi, tad dažkārt mēģinot izrādīt līdzjūtību (ak, tu nabadziņš!) kā sev līdzvērtīgu arī neizjutīs. Un veids, kad ar tevi runā šajā žēlabainajā tonī, varbūt uzspēlējot interesi par tevi, ir pazemojošs un tu stāvi kā notiesātais un viss ko vēlies, lai šī saruna ātrāk beigtos.

Lai arī Bartolomejs ir dīvains īpatnis, taču viņa spriedumi liek secināt, ka viņš ir domājošs cilvēks, daudz lasa, analizē. Varbūt dažs labs «normāls» pat neaizdomājas par lietām, par ko aizdomājas Bartolomejs. Varbūt ārēji doma šķiet ietērpta bērnišķīgā vienkāršībā, taču reizēm jābrīnās, cik dziļus jautājumus uzdod bērns. Cik ļoti mums pietrūkst šī bērna sevi! Mēs esam viņu nogalinājuši ar viņa patiesumu, godīgumu un tiesumu, spēju visā lūkoties ar brīnumu acīs. Esot kā bērnam, Bartolomejs nespēj saprast, kāpēc bieži cilvēki rīkojas, kā viņiem nevajadzētu rīkoties.

Vēl paliek tēvs Makneimijs, taču arī viņš ir tikai cilvēks. Kad viņa dzīvē iestājas krīze un viņš netiek galā pats ar sevi, nekāds lielais atbalsts viņš Bartolomejam nav. Taču viņš sarunā Bartolomejam konsultanti krīzes psihoterapijā Vendiju, kura strādā ar viņu, lai palīdzētu tikt pāri bēdām, mātes zaudējumam un iemācītu viņam būt patstāvīgam, pamudinātu atrast sava vecuma cilvēkus, ar ko kontaktēties (atrast «savu putnu ba-

ru»). Jo arī dabā putni dzīvo barā. Uz to Bartolomeja atbilde ir: «Es neesmu putns». Bartolomejs nespēj dzīvot viens, bet neprot arī sabiedrībā. Vendija ir mācījusies, kā strādāt ar šādiem pacientiem, cer gūt panākumus, teorētiski iegūtās zināšanas pielietojot praksē. Taču reālajā dzīvē viss nenotiek pēc grāmatas. Vēlams būtu arī sirds klātbūtne. Ir nācies dzirdēt, ka darbojoties sociālajā jomā tava līdzjūtīgā sirds ir bijusi par pamatu tam, lai tu skaitītos nekam nederīgs darbinieks.

Turklāt arī Vendijas dzīvē ir problēmas, ar ko viņa netiek galā un varbūt tas viņai liek justies kā neveiksmīniecei, tādēļ viņa atsakās no turpmākā darba ar Bartolomeju un nodod to daktera Arnolda (Ārnija) rokās, kurš vada nodarbības «Grupu terapija» bēdu pārvarēšanai. Šajās nodarbībās viņš iepazīstas ar tādu pašu «nelaimes putnu», kā viņš — Maksis un viņi dalās savos zaudējumos — Makss pastāsta par kaķenes Alises zaudējumu, ko viņš ir mīlējis kā bērnu, atrastu atkritumu konteinerā izglābis no nāves; Bartolomejs — par māti. Abus vieno mīlestība un zaudējuma sāpes un ir par pamatu patiesai draudzībai. Reizēm tā ir, kad tu izliec savu sāpi otram, nostāsti no sevis nost, kļūst vieglāk. Īpaši, ja tu redzi pretī cilvēku, kurš nemetas tevi pamācīt, kā tev pareizi jājūtas, kurš *saprot* tevi, kurš nevis izliekas, ka saprot, kā tu jūties, bet *zina*, jo ir «iekāpis tavās korpēs».

(turpinājums nākošajā numurā)

BAZŪNE

**Latvijas Neredzīgo
bibliotēkas
bezmaksas avīze**

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.

Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā Jaunieguvumi

Tālrunis: 67522131

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Par publikācijām atbildīgi paši autori.